ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ
ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Κάθαρση
Ἐγκράτεια
Ἀνάσταση

ΤΟ ΤΡΙΠΛΟΥΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2012

Κάθαρση - Ἐγκράτεια - Ἀνάσταση
ΤΟ ΤΡΙΠΛΟΥΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Κείμενα:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιὴλ

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:
Ὀρειχάλκινος Τίμιος Σταυρός

Σειρά:
«Ἀναβαθμοί» ἀριθμ. 14

Copyright:
Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Φορμίωνος 83, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανὴ
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-54-5

Ἐκδοτική Παραγωγή
Ἑπτάλοφος
ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

Κάθαρση - Ἐγκράτεια - Ἀνάσταση

ΤΟ ΤΡΙΠΛΟΥΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιὴλ

Στήν ὀπισθάμβωνο εὐχή τῆς συνάξεως τῶν Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων ἀπευθυνόμαστε πρός τόν ἐπουράνιο Θεό καί Πατέρα μας γιά νά Τόν εὐχαριστήσουμε πού μᾶς εἰσήγαγε στήν κατανυκτική περίοδο τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὡς ἑξῆς:

«Δέσποτα Παντοκράτορ
ὁ διά τήν ἄφατον σου πρόνοιαν καί πολλήν ἀγαθότητα
ἀγαγών ἡμᾶς εἰς τάς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας
.....
πρός καθαρισμόν ψυχῶν καί σωμάτων
πρός ἐγκράτειαν παθῶν
πρός ἐλπίδα ἀναστάσεως
.....»

Στήν κατανυκτική αὐτή εὐχή ἀναφέρονται οἱ τρεῖς στόχοι τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα τῶν πιστῶν αὐτή τήν περίοδο, ὅπως τούς θέτει ἡ Ἐκκλησία μας.

1ος: «Πρός καθαρισμόν ψυχῶν καί σωμάτων»

Οἱ πιστοί αὐτή τήν περίοδο τῶν πνευματικῶν ἀγώνων ἀγωνίζονται γιά νά καθαριστοῦν ἀπό κάθε μολυσμό τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματός τους. Μολυσμός σαρκός καί πνεύματος θεωρεῖται ἡ ἁμαρτία πού μολύνει τόν ἄνθρωπο.

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας μεταφέρει τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ στούς Ἰουδαίους, ἀλλά καί πρός ὅλους τούς ἀνθρώπους, ὅτι πρέπει νά καθαριστοῦν ἀπό τούς ρύπους τῆς ἁμαρτίας γιά νά τούς δεχθεῖ νά ζήσουν μαζί Του:

«Λούσασθε καὶ καθαροὶ γίνεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου, παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν, μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσασθε ἀδικούμενον, κρίνατε ὀρφανῷ καὶ δικαιώσατε χήραν· καὶ δεῦτε διαλεχθῶμεν, λέγει Κύριος· καὶ ἐὰν ὦσιν αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ, ἐὰν δὲ ὦσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ» (Ἡσαΐου α΄ 16-18).

Δηλαδή: *«Λουσθῆτε, λοιπόν, στό λουτρό τῆς μετάνοιας, γίνετε ἐσωτερικά καθαροί, ἀφαιρέστε τίς πονηρίες καί τά ἁμαρτωλά πάθη ἀπό τίς ψυχές σας, ὥστε νά εἶστε καθαροί ἐνώπιόν μου. Πάψτε πλέον τίς πονηρίες σας. Μάθετε καί συνηθίσατε νά κάμετε τό καλό, ἐπιδιῶξτε μέ ὅλη σας τήν καρδιά τό δίκαιο, σῶστε ἀπό τά χέρια τοῦ ἄδικου αὐτόν πού ἀδικεῖται, ἀποδώσατε τό δίκαιο στό ὀρφανό, δῶστε δικαιοσύνη στήν ἀδικουμένη χήρα. Καί μέ αὐτή τήν μετάνοια καί τίς καλές ἀποφάσεις σας, ἐλᾶτε νά συζητήσουμε, λέει ὁ Κύριος. Καί ἐάν οἱ ψυχές σας ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν σας εἶναι ἐρυθρές, ἐγώ θά τίς καταστήσω λευκές σάν τό χιόνι. Ἐάν δέ εἶναι ἀκόμη περισσότερο κατακόκκινες, ἐγώ θά τίς κάμω λευκές σάν τό μαλλί τῶν προβάτων».*

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑποδεικνύει στούς πιστούς, ὅτι πρέπει νά καθαρισθοῦν ἀπό τήν πολυειδῆ ἁμαρτία, πού ἀφαιρεῖ, κλέβει τό θεοειδές κάλλος τῆς ψυχῆς καί τήν καθιστᾶ ἄσχημη:

«Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ» (Πρός Κορινθίους Β΄ ζ΄ 1).

Δηλαδή: *«Ἄς καθαρίσουμε τούς ἑαυτούς μας ἀπό κάθετί πού μολύνει τό σῶμα καί τήν ψυχή. Ἄς ζήσουμε μιά ἅγια ζωή μέ φόβο Θεοῦ».*

Ἡ ἁμαρτία σκοτίζει καί ρυπαίνει τήν ψυχή. Ὁ ἁγιασμός τῆς ψυχῆς εἶναι τό ἔνδυμα γάμου, γιά τό ὁποῖο μίλησε ὁ Κύριός μας στήν παραβολή τῶν γάμων τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως:

«Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγων· Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· καὶ λέγει αὐτῷ· ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφιμώθη. τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί» (Ματθαίου κβ΄ 1-13).

Δηλαδή : *«Ὁ Ἰησοῦς τούς μίλησε πάλι μέ παραβολές καί εἶπε: "Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὅμοια μ' ἕνα βασιλιά, πού ἔκανε τό γάμο τοῦ γιοῦ του. Κι ἔστειλε τούς δούλους του νά φωνάξουν τούς καλεσμένους στό γάμο, αὐτοί ὅμως δέν ἤθελαν νά ἔρθουν. Ἔστειλε ξανά ἄλλους δούλους λέγοντάς τους: νά πεῖτε στούς καλεσμένους: ἔχω ἑτοιμάσει τό γεῦμα, ἔχω σφάξει τούς ταύρους καί τά θρεφτάρια, κι ὅλα εἶναι ἕτοιμα, ἐλᾶτε στό γάμο. Οἱ καλεσμένοι ὅμως ἀδιαφόρησαν καί πῆγαν ἄλλος στό χωράφι του κι ἄλλος στό ἐμπόριό του. Κι οἱ ὑπόλοιποι ἔπιασαν τούς δούλους του, τούς κακοποίησαν καί τούς σκότωσαν. Ὅταν τό ἄκουσε ὁ βασιλιάς ἐκεῖνος, θύμωσε· ἔστειλε τό στρατό του κι ἀφάνισε ἐκείνους τούς φονιάδες καί πυρπόλησε τήν πόλη τους. Τότε λέει στούς δούλους του: τό τραπέζι τοῦ γάμου εἶναι ἕτοιμο, μά οἱ καλεσμένοι δέν φάνηκαν ἄξιοι. Πηγαίνετε στά σταυροδρόμια κι ὅσους βρεῖτε καλέστε τους στούς γάμους. Βγῆκαν οἱ δοῦλοι στούς δρόμους καί μάζεψαν ὅλους ὅσους βρῆκαν, κακούς καί καλούς, καί γέμισε ἡ αἴθουσα τοῦ γάμου ἀπό συνδαιτυμόνες. Μπῆκε λοιπόν ὁ βασιλιάς γιά νά δεῖ τούς συνδαιτυμόνες, κι ἐκεῖ εἶδε κάποιον πού δέν ἦταν ντυμένος τή φορεσιά τοῦ γάμου, καί τοῦ λέει: φίλε, πῶς μπῆκες ἐδῶ χωρίς τό κατάλληλο ντύσιμο; Αὐτός ἔχασε τή μιλιά του. Τότε ὁ βασιλιάς εἶπε στούς ὑπηρέτες: δέστε τά πόδια καί τά χέρια, πάρτε τον καί βγάλτε τον ἔξω στό σκοτάδι· ἐκεῖ θά κλαίει καί θά τρίζει τά δόντια του. Γιατί πολλοί εἶναι οἱ καλεσμένοι, λίγοι ὅμως οἱ ἐκλεκτοί"».*

Ὁ ἁγιασμός τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ καθαρότητα τῆς ψυχῆς του εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τήν θέα τοῦ Θεοῦ κατά τό λόγο τοῦ Κυρίου μας:

«Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται» (Ματθαίου ε΄ 8).

Δηλαδή: *«Μακάριοι ὅσοι ἔχουν καθαρή καρδιά, γιατί αὐτοί θά δοῦν τό πρόσωπο τοῦ Θεοῦ».*

Σύμφωνα μέ τό λόγο τοῦ Κυρίου μας ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπενθυμίζει στούς πιστούς νά ἐπιδιώκουν τόν ἁγιασμό

τους συνεχῶς καί μέ μέθοδο, διότι μόνο οἱ κεκαθαρμένοι ἀπό τήν ἁμαρτία θά ἀξιωθοῦν νά δοῦν τόν ἔνδοξο Κύριο σύμφωνα μέ τούς λόγους Του:

«Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον» (Πρός Ἑβραίους ιβ΄ 14).

Δηλαδή: *«Νά ἐπιδιώκετε τήν εἰρήνη μέ ὅλους· ἐπιδιώκετε καί τήν ἁγιότητα, χωρίς τήν ὁποία κανείς δέν θ' ἀντικρίσει τόν Κύριο».*

Ἑπομένως ὁ πνευματικός ἀγώνας τῶν πιστῶν γιά τήν κάθαρσή τους ἀπό τήν ἁμαρτία ἐπιστέφεται ἀπό τήν θέα τοῦ Κυρίου. Ἄν οἱ πιστοί δέν καθαρισθοῦν καί δέν ἁγιασθοῦν δέν θά ἔχουν κοινωνία μέ τόν ἅγιο Κύριο κατά τούς ἀποστολικούς λόγους:

«Τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ;
(δικαιοσύνη = Θεός · ἀνομία = ἄνθρωπος)
Τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος;
(φῶς = Θεός · σκότος = ἄνθρωπος),
τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαλ; »
(Πρός Κορινθίους Β΄ στ΄ 14)

Δηλαδή: *«Γιατί ποιά σχέση μπορεῖ νά ἔχει ἡ δικαιοσύνη μέ τήν ἀνομία; ἤ τί κοινό ὑπάρχει ἀνάμεσα στό φῶς καί στό σκοτάδι; Ποιά συμφωνία μπορεῖ νά γίνει ἀνάμεσα στό Χριστό καί στό Διάβολο;»*

Ἐφ' ὅσον εἶναι ἀδύνατη ἡ κοινωνία καί ἡ ἐνοίκηση τοῦ ἁγίου Πνεύματος στήν ψυχή τοῦ ἁμαρτωλοῦ καί μολυσμένου ἀπό τήν ἁμαρτία ἀνθρώπου προκύπτει ἡ ἀνάγκη τοῦ καθαρισμοῦ της, πού ἐνεργεῖται, ὅταν μετέχει στά ἅγια μυστήρια, ὅπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

«Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι» (Πρός Ἑβραίους θ΄ 14).

Δηλαδή: *«Τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχοντας τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ πρόσφερε τόν ἑαυτό του ἀψεγάδιαστη θυσία*

στό Θεό, θά καθαρίσει τή συνείδησή μας ἀπό τά ἔργα πού ὁδηγοῦν στό θάνατο, ἔτσι ὥστε νά μποροῦμε νά λατρεύουμε τόν ἀληθινό Θεό».

Ἐπίσης ἡ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας μας προσκαλεῖ τούς πιστούς νά ἀγωνιστοῦν γιά τήν κάθαρσή τους ἀπό τήν ἁμαρτία μέ τήν ἐλεημοσύνη.

«Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν ἑαυτοὺς ἐν ἐλεημοσύναις καὶ οἰκτιρμοῖς πενήτων μὴ σαλπίζοντες, μὴ δημοσιεύοντες ἡμῶν τὴν εὐποιΐαν μὴ ἐπιγνώτω ἡ ἀριστερὰ τῆς δεξιᾶς τὸ ἔργον μὴ σκορπίσῃ ἡ κενοδοξία τὸ καρπὸν τῆς ἐλεημοσύνης ἀλλ' ἐν κρυπτῷ τῷ τὰ κρυπτὰ εἰδότι κράξωμεν πάτερ ἄφες τὰ παραπτώματα ἡμῶν ὡς φιλάνθρωπος» (Ἰδιόμελον τῶν Ἀποστίχων τοῦ πλαγίου δ΄ ἤχου τῆς Α΄ Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν).

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός δίδαξε μέ σαφήνεια ὅτι:

«Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας» (Ἰωάννου η΄ 35).

Δηλαδή: *«Ὅποιος ἁμαρτάνει γίνεται δοῦλος τῆς ἁμαρτίας».*

2ος: «Πρός ἐγκράτειαν παλῶν»

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπενθυμίζει στούς πιστούς, ὅτι ὁ ἀγωνιζόμενος στό στάδιο τῶν πνευματικῶν ἀγώνων ὀφείλει νά ἐγκρατεύεται, ὅπως ἐξάλλου πράττουν καί ὅσοι ἀγωνίζονται στό στίβο τῶν σωματικῶν ἀγώνων.

«Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον» (Πρός Κορινθίους Α΄ θ΄ 25).

Δηλαδή: *«Οἱ ἀθλητές πού ἑτοιμάζονται γιά τόν ἀγώνα, ὑποβάλλονται σέ κάθε εἶδους ἀποχή· γιά νά λάβουν, ἐκεῖνοι ἕνα στεφάνι πού μαραίνεται, ἐμεῖς ὅμως ἕνα ἀμάραντο».*

Ἡ ἁμαρτία ἐκδηλώνεται καί φανερώνεται, ἐνεργεῖται διά τῶν παθῶν, πού εἶναι οἱ μορφές τῆς ἁμαρτίας, καί γι' αὐτό τόν λόγο ὀνομάζεται πολυειδής.

Τά πάθη τῆς ἁμαρτίας γεννοῦν ὄλεθρο καί καταστροφή καί ὁδηγοῦν στόν θάνατο, ὅπως κατηγορηματικά ἀποφαίνεται ἡ θεία δικαιοσύνη, ὅτι *«τά ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος»* (Πρός Ρωμαίους στ΄ 23).

Δηλαδή: *«Γιατί ὁ μισθός πού δίνει ἡ ἁμαρτία εἶναι ὁ θάνατος».*

Γι' αὐτό εἶναι ἀνάγκη οἱ πιστοί νά τά περιορίσουν μέχρι νά τά νεκρώσουν, ὅπως διατάσσει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ:

«Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας» (Πρός Κολοσσαεῖς γ΄ 5-6).

Δηλαδή: *«Ἀπονεκρῶστε, λοιπόν, ὅ,τι σᾶς συνδέει μέ τό ἁμαρτωλό παρελθόν: Τήν πορνεία, τήν ἠθική ἀκαθαρσία, τό πάθος, τήν κακή ἐπιθυμία καί τήν πλεονεξία, πού εἶναι εἰδωλολατρία. Γιά ὅλα αὐτά θά πέσει ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ πάνω σ' ἐκείνους πού δέν θέλουν νά πιστέψουν».*

Αὐτή ἡ νέκρωση εἶναι ἑκούσια ἀποκοπή ἀπό ὅ,τιδήποτε ἁμαρτωλό (σκέψη, ἐπιθυμία, συναίσθημα, λόγο καί πράξη), εἶναι ἐνσυνείδητη ἄρνηση νά δεχθεῖ ὁ ἄνθρωπος καί νά ὑποταχθεῖ στό θέλημα τῆς ἁμαρτίας, ὅσο ἑλκυστικό ἤ πιεστικό κι ἄν εἶναι αὐτό. Ὅσο νεκρώνεται ἡ ἁμαρτία τόσο ζωοποιεῖται ἡ ψυχή, πού ἐνώνεται μέ τόν Χριστό κατά τόν λόγο τῆς ἁγίας Γραφῆς:

«Πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ» (Πρός Κορινθίους Β΄ δ΄ 10).

Δηλαδή: *«Συνεχῶς ὑποφέρουμε σωματικά μετέχοντας ἔτσι στό θάνατο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, γιά νά φανερωθεῖ στό πρόσωπό μας ἡ ζωή τοῦ ἀναστημένου Ἰησοῦ».*

Κατηγορηματικά ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός δήλωσε στούς μαθητές Του, ὅτι ὀφείλουν νά ἀποκόψουν, νά ἐκριζώσουν κάθε αἰτία πού γεννᾶ ἁμαρτία:

«Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν

τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν» (Ματθαίου ε΄ 29-30).

Δηλαδή: *«Κι ἄν κάτι τόσο σπουδαῖο σάν τό δεξί σου μάτι σέ σκανδαλίζει, βγάλ' το καί πέταξέ το γιατί σέ συμφέρει νά χάσεις ἕνα μέλος σου, παρά νά ριχτεῖ ὅλο τό σῶμα σου στήν κόλαση. Κι ἄν κάτι τόσο σπουδαῖο σάν τό δεξί σου χέρι σέ σκανδαλίζει, κόψε το καί πέταξέ το γιατί σέ συμφέρει νά χάσεις ἕνα μέλος σου, παρά νά ριχτεῖ ὅλο τό σῶμα σου στήν κόλαση».*

«Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλὸν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον» (Ματθαίου ιη΄ 8-9).

Δηλαδή: *«Κι ἄν σέ σκανδαλίζει κάτι τόσο σπουδαῖο σάν τό χέρι σου ἤ τό πόδι σου, κόψε το καί πέταξέ το. Γιατί εἶναι προτιμότερο γιά σένα νά μπεῖς στήν ἀληθινή ζωή κουλός ἤ κουτσός, παρά νά ἔχεις δύο χέρια ἤ δύο πόδια καί νά σέ ρίξουν στήν αἰώνια κόλαση».*

3ος: Πρός ἐλπίδα ἀναστάσεως

Σέ μία ὁμιλία Του ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός ἀπευθύνθηκε στούς συγκεντρωμένους Ἰουδαίους καί τούς εἶπε:

«Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο δὲ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ» (Ἰωάννου στ΄ 39-40).

Δηλαδή: *«Καί τό θέλημα ἐκείνου πού μ' ἔστειλε εἶναι νά μή χαθεῖ κανένας ἀπ' ὅσους μοῦ ἔχει δώσει, ἀλλά ὅλους νά*

τούς ἀναστήσω τήν ἔσχατη ἡμέρα. Τό θέλημα ἐκείνου πού μέ ἔστειλε εἶναι τοῦτο: Ὅποιος παραδέχεται τόν Υἱό καί πιστεύει σ' αὐτόν, νά ἀποκτήσει αἰώνια ζωή· κι ἐγώ θά τόν ἀναστήσω τήν ἔσχατη ἡμέρα».

Ποιά ἀνάσταση ὅμως ἐννοεῖ καί ὑπόσχεται ὁ Κύριός μας μέ τούς λόγους Του αὐτούς;

Πρόκειται γιά τήν ἀνάσταση ὅλων τῶν ἀνθρώπων πού θά συμβεῖ στήν δευτέρα Παρουσία Του; Ἀσφαλῶς ὄχι, ἀφοῦ αὐτή θά συμβεῖ οὕτως ἤ ἄλλως καί θά ἀναστηθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι κατά τήν διδασκαλία του:

«Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως» (Ἰωάννου ε΄ 28-29).

Δηλαδή: *«Μήν ἀπορεῖτε γι' αὐτό. Πλησιάζει ὁ καιρός πού ὅλοι οἱ νεκροί θ' ἀκούσουν τή φωνή του. Κι ὅσοι ἔχουν πράξει δίκαια στήν ζωή τους θ' ἀναστηθοῦν γιά νά λάβουν μέρος στήν καινούρια ζωή· κι ὅσοι ἔπραξαν φαύλα ἔργα θ' ἀναστηθοῦν γιά ν' ἀντιμετωπίσουν τήν καταδίκη».*

Ἑπομένως ὁ Κύριος ἀναφέρεται σέ ἄλλη ἀνάσταση. Αὐτή ἀφορᾶ, ὅπως εἶπε, σ' ὅποιον θεωρεῖ τόν Υἱό καί πιστεύει σ' Αὐτόν, δηλαδή ἀφορᾶ στούς πιστούς. Αὐτή ἡ ἀνάσταση ὀνομάζεται στήν ἁγία Γραφή δεύτερη ἀνάσταση καί πρόκειται γιά τήν πνευματική ἀνάσταση.

Γιά νά λάβει ὁ ἄνθρωπος μέρος σ' αὐτή τήν δεύτερη τήν πνευματική ἀνάσταση, πρέπει νά ἔχει προηγηθεῖ ἡ πρώτη ἀνάσταση. Ὡς πρώτη ἀνάσταση θεωρεῖται ἡ πίστη, ὁ ἁγιασμός μέ τήν συμμετοχή στά ἅγια μυστήρια καί ὁ πνευματικός ἀγώνας γιά τήν νέκρωση τῆς ἁμαρτίας, ὅπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης, ὁ εὐαγγελιστής, στήν Ἀποκάλυψη:

«Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς ὁ πλανῶν οἰκου-

μένην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε καὶ ἐσφράγισε ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανᾷ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη· καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ᾽ ἔσονται ἱερεῖς Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ᾽ αὐτοῦ χίλια ἔτη» (Ἀποκαλύψεως κ΄ 1-6).

Δηλαδή: «*Εἶδα τότε ἕναν ἄγγελο νά κατεβαίνει ἀπό τόν οὐρανό κρατώντας στό χέρι του τό κλειδί τῆς ἀβύσσου καί μία μεγάλη ἁλυσίδα. Κι αἰχμαλώτισε τό δράκοντα, τόν ὄφη τόν ἀρχαῖο πού εἶναι ὁ διάβολος κι ὁ σατανᾶς, πού παραπλανάει τήν οἰκουμένη, καί τόν ἔδεσε γιά χίλια χρόνια· τόν ἔριξε στήν ἄβυσσο, τήν ὁποία ἔκλεισε καί σφράγισε ἀπό πάνω του, γιά νά μήν μπορέσει ἄλλο νά πλανέψει τά ἔθνη ὥσπου νά συμπληρωθοῦν τά χίλια χρόνια. Ὕστερα ἀπ᾽ αὐτά πρέπει νά λυθεῖ γιά λίγο καιρό. Ὕστερα εἶδα νά κάθονται σέ θρόνους αὐτοί στούς ὁποίους δόθηκε ἡ ἐξουσία νά κρίνουν: ἦταν οἱ ψυχές αὐτῶν πού ἀποκεφαλίσθηκαν γιά τή μαρτυρία πού ἔδωσαν γιά τόν Ἰησοῦ καί γιά τό λόγο τοῦ Θεοῦ, καί δέν προσκύνησαν τό θηρίο οὔτε τό ἄγαλμά του, κι οὔτε δέχτηκαν τό χάραγμά του στό μέτωπο καί στό χέρι τους. Καί ξαναγύρισαν στή ζωή καί βασίλεψαν μαζί μέ τό Χριστό χίλια χρόνια. Οἱ ὑπόλοιποι ἀπό τούς νεκρούς δέν ξαναγύρισαν στή ζωή ὥσπου νά συμπληρωθοῦν τά χίλια χρόνια. Αὐτή εἶναι ἡ πρώτη ἀνάσταση. Μακάριοι καί ἅγιοι αὐτοί πού θά πάρουν μέρος στήν πρώτη ἀνάσταση· σ᾽ αὐτούς ὁ δεύτερος θάνατος δέν ἔχει καμιά ἐξουσία. Αὐτοί*

θ' ἀποτελέσουν τό ἱερατεῖο τοῦ Θεοῦ καί τοῦ Χριστοῦ καί θά βασιλέψουν μαζί του χίλια χρόνια».

Σ' αὐτή τήν ἀνάσταση ἐπιθυμοῦσε νά συμμετάσχει ὁ ἀπόστολος Παῦλος καί ἀγωνιζόταν, συνεχῶς ὅταν ἔλεγε *«εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν»* (Πρός Φιλιππησίους γ΄ 11).

Δηλαδή: *«Μέ τήν ἐλπίδα νά λάβω μέρος στήν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν».*

Αὐτά τά πνευματικά ἀγωνίσματα δέν εἶναι εὔκολα, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ θεοφόρος ἀπόστολος Παῦλος, ἐπειδή ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀπέναντί του τόν διάβολο νά τόν πολεμεῖ. Σ' αὐτόν τόν ἀόρατο πνευματικό πόλεμο ὁ πιστός μάχεται μέ τά πνευματικά ὅπλα πού εἶναι οἱ ἀρετές:

«Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ, διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων» (Πρός Ἐφεσίους στ΄ 12-18).

Δηλαδή : «Γιατί δέν ἔχουμε νά παλέψουμε μέ ἀνθρώπους ἀλλά μέ ἀρχές καί ἐξουσίες, δηλαδή μέ τούς κυρίαρχους τοῦ σκοτεινοῦ τούτου κόσμου, τά πονηρά πνεύματα πού βρί-

σκονται ἀνάμεσα στή γῆ καί στόν οὐρανό. *Γι' αὐτό φορέστε τήν πανοπλία τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά μπορέσετε νά προβάλετε ἀντίσταση, ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα τῆς σατανικῆς ἐπίθεσης. Λάβετε κάθε ἀπαραίτητο μέτρο γιά νά μείνετε ὥς τό τέλος σταθεροί στή θέση σας. Σταθεῖτε, λοιπόν, σέ θέση μάχης· ζωστεῖτε τήν ἀλήθεια σάν ζώνη στή μέση σας· φορέστε σάν θώρακα τή δικαιοσύνη. Γιά ὑποδήματα στά πόδια σας βάλτε τήν ἑτοιμότητα νά διακηρύξετε τό χαρούμενο ἄγγελμα τῆς εἰρήνης. Ἐκτός ἀπ' ὅλα αὐτά, κρατᾶτε πάντα τήν πίστη σάν ἀσπίδα, πάνω στήν ὁποία θά μπορέσετε νά σβήσετε τά φλογισμένα βέλη τοῦ πονηροῦ. Ἡ σωτηρία ἄς εἶναι περικεφαλαία σας, καί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἡ μάχαιρα πού σᾶς δίνει τό Πνεῦμα. Προσεύχεστε συνεχῶς καί ἀπευθύνετε τά αἰτήματά σας σέ κάθε περίσταση πρός τό Θεό, ὁδηγημένοι ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα του. Νά εἶστε ἄγρυπνοι καί νά μήν παύετε νά προσεύχεστε γιά ὅλο τό λαό τοῦ Θεοῦ».*

Γι' αὐτό ὁ ἀπόστολος Πέτρος προτρέπει τούς πιστούς νά ἀγωνίζονται ἄγρυπνοι, ἀφοῦ ὁ ἀντίδικός τους διάβολος δέν παύει νά τούς πολεμεῖ μοιάζοντας μέ λέοντα πεινασμένο πού ἀναζητεῖ τήν τροφή του:

«Νήψατε, γρηγορήσατε· ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ· ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι» (Α΄ Πέτρου ε΄ 8-9).

Δηλαδή: *«Νά εἶστε νηφάλιοι κι ἄγρυπνοι. Ὁ ἀντίπαλός σας ὁ διάβολος περιφέρεται σάν τό λιοντάρι πού βρυχᾶται, ζητώντας κάποιον νά καταβροχθίσει. Ἀντισταθεῖτε σ' αὐτόν, μένοντας ἀκλόνητοι στήν πίστη σας. Νά ξέρετε πώς τίς ἴδιες δοκιμασίες ὑπομένουν κι οἱ ἀδελφοί σας χριστιανοί σ' ὁλόκληρο τόν κόσμο».*

Ὁμοίως καί ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος συμβουλεύει τούς πιστούς νά ὑποταχθοῦν στό θέλημα τοῦ Θεοῦ Πατέρα καί νά ἀντιταχθοῦν στό θέλημα τοῦ διαβόλου:

«Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ. ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καί φεύξεται ἀφ' ὑμῶν» (Ἰακώβου δ΄ 7).

Δηλαδή: *«Ὑποταχθεῖτε, λοιπόν, στό Θεό. Ἀντισταθεῖτε στό διάβολο, κι αὐτός θά φύγει μακριά σας».*

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός μᾶς ἔδωσε τήν δύναμή Του δηλαδή τό ἅγιο Πνεῦμα γιά νά νικήσουμε τόν πονηρό.

Ὁ ἀπόστολος καί εὐαγγελιστής Ἰωάννης διαβεβαιώνει τούς πιστούς ἐνδυναμώνοντάς τους στόν πνευματικό ἀγώνα ὅτι:

«Μείζων ἐστίν ὁ ἐν ὑμῖν (δηλαδή ὁ Θεός πού εὑρίσκεται μέσα μας μέ τά ἅγια Μυστήρια) ἤ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ (δηλαδή ὁ διάβολος)» (Α΄ Ἰωάννου δ΄ 4).

Δηλαδή: *«Ἐσεῖς ὅμως, παιδιά μου, ἀναγεννηθήκατε ἀπό τό Θεό, καί ἔχετε ὑπερνικήσει τίς διδασκαλίες αὐτῶν τῶν ψευδοπροφητῶν, γιατί αὐτός πού ἐνεργεῖ μέσα σας εἶναι ἰσχυρότερος ἀπ᾽ αὐτόν πού κυριαρχεῖ μέσα στόν κόσμο».*

Ἰδού τό τριπλοῦν ἀγώνισμα καί ἄθλημα τοῦ πιστοῦ τήν ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή:

Στό τέλος αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος εὑρίσκονται ἔπαθλα καί ἀμοιβές, ἔπαινοι, πού δέν λησμονοῦνται καί στέφανος πού δέν μαραίνεται.

«Τό στάδιον τῶν ἀρετῶν ἠνέῳκται
οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε».

προτρέπει ἡ Ἐκκλησία μας.

